

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۱۱ اپریل ۲۰۲۵

یونس نگاه

دیر آید گنده آید

وقتی فایل صوتی محمد خالد حنفی را در مورد حکم «دوپایان چهارپا» می‌شنیدم، متوجه شدم که او وقتی این احکام مذهبی را به پشتو می‌گوید ته لهجه نورستانی‌اش بسیار آشکار است. کسی که با نورستانی‌ها زندگی کرده باشد، فوراً متوجه می‌شود که زبان مادری این دوپای کمتر از چهارپا نورستانی است و شاید سال‌های اول زندگی‌اش را از نفرت مذهبی که در زبان فارسی و پشتو ذخیره شده، دور بوده است.

نورستانی‌ها کمتر از یکونیم قرن پیش به‌ضرب شمشیر مسلمان شدند. در این راه بردگی، شکنجه، کوچ اجباری و سختی‌های بسیار را در دوره‌ای تحمل کردند که بسیار نزدیک به ماست و خاطرات و قصه‌های آن در ذهن بزرگسالان آن قوم زنده است. تا اوایل دوره جهاد اما محیط نورستانی‌ها هنوز رنگ‌بوی باستانی خود را حفظ کرده بود و به سنت انسان‌ستیزی که بنیادگرایان ترویج می‌کنند، آلوده نشده بود. گروه بزرگی از نورستانی‌ها به تعلیم، کارهای اداری، طبابت و تلاش‌های ترقی‌خواهانه روی آورده بودند. هنوز بسیار جنرال، سیاست‌مدار، متخصص، تحصیل‌یافته و ترقی‌خواه نورستانی داریم.

اما بنیادگرایی در میان این مردم در چهل سال گذشته تخم «گنده مسلمان» را پاشید و پاشید تا که به امروز رسیدیم. مجاورت نورستان با پاکستان، این مردم را مثل سایر ساکنان مناطق مرزی در برابر مکروب گنده‌دینی بسیار آسیب‌پذیر ساخته است.

سلفی‌گری، جهادبازی و طالبانیزم این مردم خوب ما را بد رقم آلوده است. وزارت امر به معروف طالبان، بدترین چوکی امارتی، به آدمی رسیده است که احکام ضدبشری را با ته لهجه زبان یکی از آخرین قبایل کافر وطن ما ادا می‌کند. زبان نورستانی هنوز پر از فلکلور و شعر و قصه دوران کافرستانی است، و نشانه‌های آن دوران در قریه و

کوه و دره نورستان بروشني باقىست؛ از جمله محلات مشهور شرابسازى، باغها و ميلهجاىهاى دوران نامسلمانى.
اين گروه از بنيادگرايان نورستاني، دير اما بسيار گنده مسلمان شده‌اند.